

Вітаємо з Днем української писемності й мови!

Це свято встановлено 1997 року, коли Президент України Леонід Кучма на підтримку ініціативи громадських організацій та з урахуванням важливої ролі української мови в консолідації українського суспільства видав Указ „Про День української писемності та мови”. В Указі зазначено: „Установити в Україні День української писемності та мови, який відзначати щорічно 9 листопада в день вшанування пам'яті Преподобного Нестора-Літописця”.

У МОВІ-ЛЮБОВІ ШЕВЧЕНКОВЕ СЛОВО

Любов до мови важко досягнути, а ще важче передати її словами. Але те, що мова допомагає людині жити, знаходити віраду в цьому світі, розуміє кожен.

Укладене в поетичні рядки такого генія, як Шевченка, слово освітлює шлях, називає й характеризує почуття. Поезія Тараса Шевченка – це особливий світ української душі, це спосіб мислення, форма вияву світобачення. Вона для того, хто любить думати, аналізувати, помічати красу навколо себе й висловлювати свої почуття. Вона допомагає зрозуміти свій стан.

Ось ти милуєшся красою озера, гіллястою вербою, що схилилася біля берега, і промовляєш:

*Тече вода із-за гаю
Та попід горою.
Хлюпочуться качаточки
Помеж осокою.
А качечка випливає
З качуром за ними,
Ловить ряску, розмовляє
З дітками своїми („Тече вода з-під явора”).*

А весною, коли розквітнуть сади і все навколо промовляє до тебе білими пелюстками квіту, не втримаєшся, щоб не згадати:

*Садок вишневий коло хати,
Хрущі над вишнями гудуть,
Співають ідучи дівчата,
Плугатарі з плугами йдуть
(„Садок вишневий коло хати”).*

І раптом доля посміхнулася тобі, у тебе своє житло, де тобі комфортно й затишно. І як тут не згадати:

*Поставлю хату і кімнату,
Садок-райочок насаджу.
Посиджу я і походжу
В своїй маленькій благодаті
(„Поставлю хату і кімнату”).*

А у хвилини натхнення, великих надій, щоб наснажити себе на роботу, хіба не хочеш ти продекламувати:

*Орися ж ти, моя ниво,
Долом та горою!
Та засійся, чорна ниво,
Волею ясною!
Орися ж ти, розвернися,
Полям розстелися!
Та посійся добрим житом,
Долею полийся!
Розвернися ж на всі боки,
Ниво-десятино!
Та посійся не словами,
А розумом, ниво!
Вийдуть люде жито жати...
Веселії жнива!..
Розвернися ж, розстелися,
Убогая, ниво!!! („Не нарікаю я на Бога”)*

К. Д. Глуховцева, завідувач кафедри української філології та загального мовознавства

Мій мові

*Ах, скільки ти пережила!
Тебе давно хотіли вбити
Але ти все одно жива,
Тебе нікому не згубити.*

*В душі твій голос пролунав:
„Не забувай мене ніколи!”
і Голос кожен цей впізнав,
Цей голос був твоєї мови.*

Тетяна Кутоловська,
І курс, ФУФСК
ЛНУ імені Тараса Шевченка

Поетичний калейдоскоп

Наша Вічна...

Усім, хто має Україну...
 Знов крок до вас, панове!
 Знов вам моя промова.
 Тільки прошу мене почути,
 Лиш благаю мене відчути...
 Знов мого сумління докір.
 Знов моєї правди опір.
 Тільки прошу, вкриті, заможні,
 Лиш благаю, мої вельможні!
 Знов лихо, лихо та й годі!
 Знов вічне десь там на споді...
 Тільки прошу – зупиніть, схаменіться!
 Лиш благаю вас більше не сніться.
 Знов брама до болю знайома,
 Знов подумки десь я вдома...
 Тільки прошу до Вирію душу,
 Лиш благаю, благаю, мушу!
 Знов гармати, нема насолоди.
 Знов Карпати, а я десь на Сході...
 Тільки прошу – не розривайте, не лайте!
 Лиш благаю – нашу єдину втримайте!
 Знов, мамо, знову я трохи не з Вами,
 Знов, мамо, люба наша з панами...
 Знову її, ластівки, сплюндрують душу!
 Я лиш благаю, благаю, мушу...
 Знов крок до вас... До вас, панове!
 Знов вам моя... Моя промова!
 Знову нам лихо, лихо та й годі...
 Бо наша Вічна, Вічна десь там на споді...

Марина Богацька
 Стахановський факультет
 ЛНУ імені Тараса Шевченка

Розкажи, поете, про мою Вкраїну,
 Намалюй у вишнях мазану хатину,
 Проспівай, Кобзарю про тяжку неволю,
 Подаруй нащадкам майбуття і долю.
 Що ж ти так, Тарасе, заповів і згинув?...
 Твій талант прикрасив цілу Україну!
 Де тепер шукати нам тих виднокраїв?
 Уночі між Пеклом та удень між Раєм.
 І тому, напевно, ти лишив нам Слово,
 Щоб малі й непевні ми взяли основу
 І пішли по світу будувати долю,
 Заповіт здійснити і дістати волю!
 Батьку наш, Тарасе, ми твоє імення
 Закарбуєм красно у віках найменням.
 Ти тепер, Кобзарю, вічний геній миру,
 Ти не вмер, а з птахом полетів у вирій.
 Та й курличеш звідти ти до нас крізь сонце
 У новому світі ти відкрив віконце.
 Ми тепер, Тарасе, не самі до згину,
 Тож славімо пісню, волю й Україну!

Олеся Василюк,
 III курс, ФУФСК
 ЛНУ імені Тараса Шевченка

Великому Кобзареві

Тарас Григорович – самородок, дар Божий для українського народу та всього людства. З роками його велич тільки збільшується, його поезія, художні твори завжди актуальні й такими залишаться назавжди. Зараз ми живемо в інші часи, але слово поета бринить у наших душах. Ми пам'ятаємо його й засвідчуємо свою любов та пошану до нього.

Шлях державного творення й зростання добробуту нашого народу залежить не тільки від економічних реформ, а й від стану відродження духовності, культури, високої громадянської свідомості, патріотизму і злагоди. Тож, будуючи нову державу, ми повинні звіряти наші кроки із заповітами Великого Кобзаря, який нас наставляв: „Не дуріте самі себе! Учітесь, читайте, і чужому научайтесь, й свого не цурайтесь”.

Пам'ятники Великому Кобзареві встановлено в усіх обласних центрах України, багатьох містах і селах, а також за кордоном, наприклад, в Америці, Аргентині, Білорусі, Казахстані, Канаді, Польщі, Росії, Туркменістані, Узбекистані, Угорщині. Загалом, в Україні й світі близько 1100 пам'ятників поету. Це найбільша кількість монументів, установлених одній особі.

Пам'ятник Тарасу Шевченку в Луганську на площі Героїв Великої Вітчизняної війни було відкрито 22 травня 1998 р. у дні Міжнародного літературно-мистецького свята „В сім'ї вольній, новій...”, названого іменем великого поета. Монумент створено народним художником України, лауреатом Державної премії ім. Т. Г. Шевченка, почесним громадянином Луганська Іваном Чумаком у співавторстві з архітекторами А. Довгополовим та В. Житомирським. Скульптуру відлито на базі Київського художньо-промислового комбінату. За задумом автора, у Луганську зображено 45-річного Шевченка. В образі поета відбито велич і біль за свою Україну та власну долю вигнання.

5-метрову бронзову фігуру встановлено не на високому гранітному постаменті, як планувалося, а на тимчасовому низькому мармуровому блоці, на якому вона стоїть дотепер. Сюди приходять у будь-який час – уранці, удень, увечері, у теплі дні й коли вже зимно, маленькі й дорослі, похилого віку луганці та гості міста, аби відпочити, поспілкуватися, подумати, порадитися з Тарасом... Деякі вчителі й викладачі біля пам'ятника проводять Шевченківські уроки. А в Шевченківські дні і в державні свята до підніжжя пам'ятника кладуть квіти.

Бронзовий бюст Тарасу Шевченку зведено також у місті Сіверськодонецьку Луганської області. Пам'ятник-погруддя розташовано біля місцевого театру драми. Цей пам'ятний знак поетові для Сіверськодонецька було виготовлено на Митищенському заводі художнього лиття й встановлено в 1956 році (до 95-ї річниці смерті поета) біля новозбудованого тоді Клубу хіміків. на високому гранітному постаменті з написом: „Т. Г. Шевченко 1814 – 1861”.

Шевченко – це уособлення духовності українського народу. Тож пам'ятники геніальному поетові, який незламністю свого духу врятував і продовжує врятовувати український народ від морального занепаду й знищення, має стояти на центральних вулицях та майданах Луганщини, аби люди чистої совісті могли вклонитися Великому Тарасові.

Ганна Тарапура,
 III курс, ФІМ
 ЛНУ імені Тараса Шевченка

„Він поет усього людства. Тарас Шевченко виходить за межі однієї країни. Його заклик до братства й любові, до правди й справедливості, а над усе – до волі, має всесвітнє значення”.

Полін Бенклі

„Він був сином мужика і став володарем у царстві духа. Він був кріпаком і став велетнем у царстві людської культури”.

Іван Франко

„Ні одне ім'я в нашій довговіковій, повній багатого змісту традицій не панує так абсолютно, так нероздільно і повно над нашими симпатіями, не тішить такою безмежною любов'ю, свобідною від усяких застережень і обмежень, як се благородне ім'я великого співця великого горя

українського люду і його великих надій. Ні одне ім'я не в'яже нас в одну національну цілісність, як воно”.

Михайло Грушевський

„Я бачив, що Шевченкова муза роздирала заслону народнього життя. І страшно, й солодко, й боляче, й привабливо було туди заглянути!!! Поезія завжди йде попереду, завжди відважується на сміливе діло; її слідами йдуть історія, наука та практична праця... Тарасова муза прорвала якусь підземну гать, уже кілька віків замкнену багатьма замками... Тарасова муза... відкрила за собою дорогу і сонячному промінню, і свіжому повітрю, і людській цікавості”.

Микола Костомаров

Іду крізь свята і крізь будні,
Крізь глум юрби і суєту,
Ні, не в минуле, а в майбутнє
До тебе я, Тарасе, йду.

Юрій Рибчинський

До 200-річчя...

Страшно впасти у кайдани,
Умирати в неволі,
А ще гірше спати, спати,
І спати на волі.
Тарас Шевченко

Для нього в цьому світі не було нічого кращого за могутнього, ревучого Дніпра та нашої славної України. Великий Кобзар, поет української нації, кріпацький син, національний Пророк і як тільки не називали найбільшого народного поета – Тараса Григоровича Шевченка.

Божественна доля Тараса Шевченка чи Божественна комедія Данте. 17155 днів пекла – з самого народження закутий у кайдани кріпак, 24 роки в рабстві, 10 років каторжної солдатської служби на Мангишлаку. І лише 7 років вільного життя, але навряд чи можна назвати це волею без родини, власного житла і постійними заборонами.

Від розпачу серце у грудях болить.
І думка довкола Дніпра й України.
Він нею свого „Кобзаря” завершить.
Із нею останній свій ранок зустріне.

Іван Левченко, з книги „Не губимо в собі Україну”

Його всі любили, адже у важкі роки свого життя він багато працював та поривався в суспільне та культурне середовище, де боровся за волю власного народу, за його освіченість, за культурно-історичні скарби української нації. Проти царизму і кріпосництва наш геній ішов босий, але з найпотужнішою зброєю – пекучим словом, сповненим любові до власної Батьківщини, те, яке

буде вічно лунати у вустах скривдженого народу з покоління в покоління, від батька до сина по всьому світу. У своїй великій поемі „Сон”, наповненій кривавими картинами національного й соціального гніту

проти українського народу, поет засуджує жорстоке панування Росії та перетворення її в „тюрму народів”. Страшний сон страшного ні не життя – страждання гнобленої, зігненої в дугу, але не підкореної нації. Уже невдовзі після написання Шевченко був заарештований і кинутий до в'язниці царатом. Поет не зрікся своїх поглядів і продовжує писати й нести в люди те могутнє слово, сповнене вірою в свободу та любов'ю до реве-ревучого та ланів широкополіх.

І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син, і буде мати,
І будуть люде на землі.

Тарас Шевченко

Його „Кобзар” став Біблією Великих і таких же нескорених українців і те пророче „Борітеся-поборете!” – як заклик, підніме майбутніх каменярів, символів мужності, стійкості, нескореності боротися за власну Україну.

„А книжку, як розгорнув – дивлюсь – „Кобзар” та вже дуже вчитаний. Дарма! Я його притулив до серця, бо дуже шаную вас, і ваші думки кріпко лягають на душу. А що Катерина, так так, що Катерина! гарно, батечку, гарно! Більше не вмію сказати”.

Г. Квітка-Основ'яненко

„Ся маленька книжечка відразу відкрила немов новий світ поезії, вибухла мов джерело чистої, холодної води, засніла невідомою досі в українським письменстві ясністю, простотою і поетичною грацією вислову”.

І. Франко

Народ чує слова свого Пророка, того який вийшов з народу, і жив з народом – Тарас Шевченко став символом української душі.

*Євген Литвиненко,
III курс, ФУФСК
ЛНУ імені Тараса Шевченка*

ЧИТАЙМО УКРАЇНСЬКЕ

Люко Дашвар „Село не люди”

Чи справді життя людини в селі таке, яким ми його уявляємо?... „Село не люди” – так звучить назва неперевершеного, на мою думку, роману Люко Дашвар – авторки, яка захопила мене цілком і підкорила моє серце. Цей роман – шок, він змінює свідомість, змушує читача замислитися над буденним: дійсність села, любов дівчинки-підлітка до чоловіка, який годиться їй в батьки... Усе це читаєш зі сльозами на очах і болем у серці. Коли занурюєшся з головою в сторінки цієї книжки, а по-іншому просто неможливо, потрапляєш у світ кохання й ненависті, у світ радості й смутку, у світ, де панує місто й гине село, у світ де... Але! Чи насправді гине, може, є шанс на відродження?.. Відповідь є насправді. Варто тільки дійти до кінця, до останньої сторінки, щоби зрозуміти всю глибинність села й водночас міста, відчути на собі дух століття.. Читайте! Обов'язково читайте цю книжку! І вже не пошкодуєте, прочитавши її, бо час летить непомітно. Бажаю вам дійсної насолоди від прочитання роману Люко Дашвар „Село не люди”!

Олена Калініна,
магістрантка ФУФСК
ЛНУ імені Тараса Шевченка

Марина Гримич „Ву ле ву чайок, мсьє?”

Як опинився паризький франт і невизнаний молодий поет у невеликому повітовому містечку на Слобожанщині? Що очікує його тут? Як переплетуться долі Огюста Гівонта та родини заможного цукрозаводчика Павла Івановича Оксамитенка? Що станеться з ними на зламі історичних епох? Відповіді на ці питання ви знайдете в новій книзі Марини Гримич.

А ще книга ця зігріє холодним осіннім вечором, коли вітер за вікном зриває останнє листя, а дощ то виграє меланхолійний вальс, то вибухає стрімкою багатоголосою фугою, – на сторінках повісті ви прочитаєте про секрети чаювання з рафінадом „у прикуску” й відкриєте для себе „теорію цукрової грудки”.

Книгу видано українською й французькою мовами та презентовано на Паризькому салоні книги – 2013. Тож обирайте, яка з цих двох мов вам ближча, і приємного читання й чаювання!

Валентина Лєснова, доцент кафедри
української філології та загального
мовознавства

Славетний геній...

Славетний геній,
душа народу,
Твоє учення
Не кане зроду.
Твої нащадки,
Вкраїни діти,
Безцінний спадок
Нестимуть світом.
Нестимуть Слово –
Потужну зброю,
У бій щоб мову
Узять з собою.
І словом гострим
Завзято битись,
Щоб потім просто
Життю відкритись.
Дивись, Тарасе,
Які настали
Часи зловісні!.. –
Щоб ми повстали
І йшли до волі,

Й життя любили,
Не гнулись долі
Від вітру сили.
Щоб ми не лячно,
Кобзарю милий,
Вклонялись вдячно
Твоїй могилі.
Щоб наші діти
Отут зростали!
Скитань щоб біди
Вовік не знали!
Щоб Україна
Була навіки...
Здійми, Кобзарю,
Свої повіки!
В часи буремні
Дивись, Тарасе,
На нашу землю –
Вона прекрасна!

Олеся Василець,
III курс, ФУФСК
ЛНУ імені Тараса Шевченка

Вулицю Тараса Шевченка відкрили в Кембриджському університеті

КИЇВ. 17 жовтня. УНН. У Кембриджському університеті оголосили про те, що центральну вулицю району Сіджвік Сайт названо ім'ям українського Кобзаря Тараса Шевченка.

Назву вулиця отримала на честь 200-річчя від дня народження українського поета та художника. Про це повідомляє прес-служба Кембриджського університету, передає УНН.

Ця вулиця проходить із Сходу на Захід міста, у цьому також є і певний символізм: „Роботи Тараса Шевченка руйнують бар'єри між Сходом і Заходом”, – сказав доктор Рорі Фіннін, викладач з українських студій в Університеті. Урочисто вулицю відкрили 16 жовтня о 12:00.

Інформацію використано з веб-ресурсу
<http://www.unn.com.ua/uk/news/1261832-vulitsyu-t-shevchenka-vidkrili-u-kembridzhskomu-universiteti>

По горизонталі: 4. Кавказ; 7. Брюллов; 9. Кріпак; 10. Моринці; 13. Петербург; 17. Заповіт; 20. Жуковський; 21. Наймичка; 22. Ярославна; 25. Катерина; 26. Причинна; 30. Григорій; 31. Чернеча. По вертикалі: 1. Тризна; 2. Кобзар; 3. Франко; 4. Комедія; 5. Дніпро; 6. Оксана; 7. Березень; 8. Гамалія; 11. Щепкін; 12. Бунтвіник; 14. Енгельсгардт; 15. Шафарик; 16. Сошенко; 18. Гайдамаки; 19. Тополя; 23. Гамка; 24. Оренбург; 27. Галлілей; 28. Художник; 29. Лісенко.

Він був поетом волі в час неволі, Поетом доброти в засиллі
зла. Була у нього надзвичайна доля, Та доля Україною була.

Дмитро Павличко

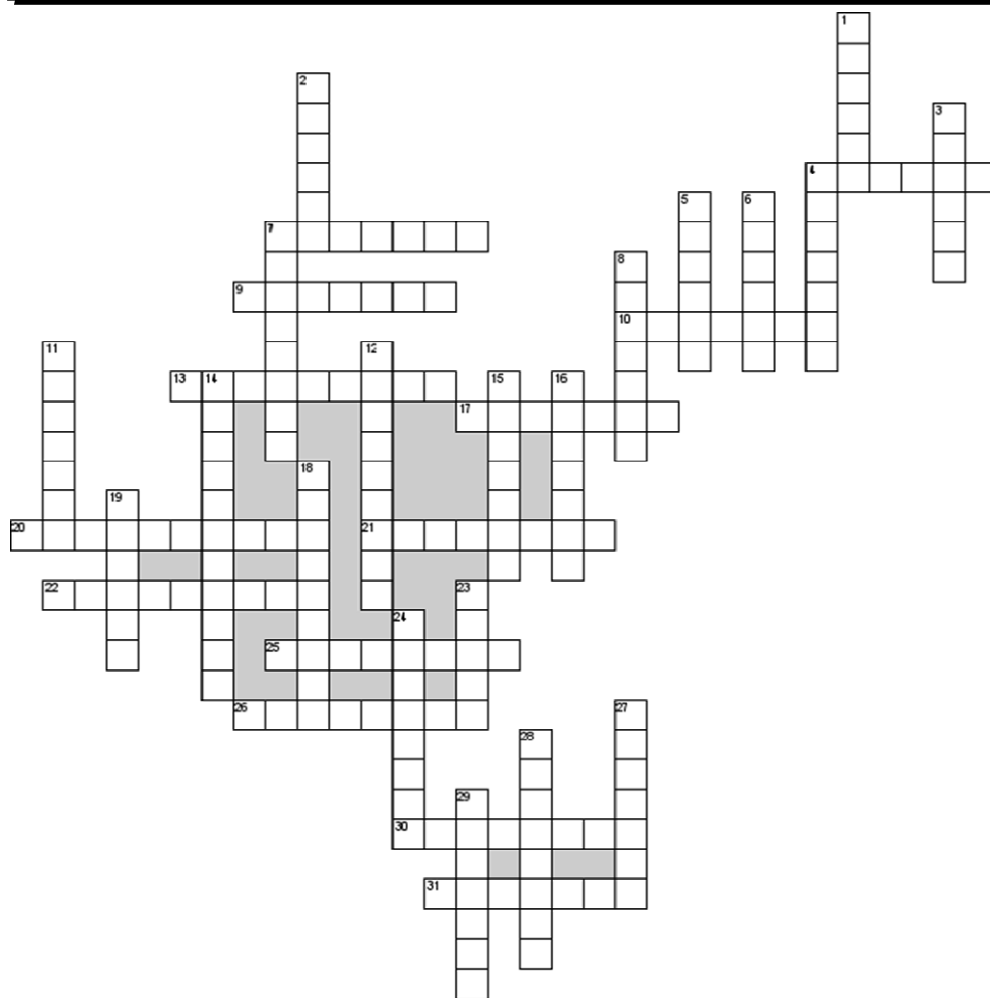
“ЖИВЕ СЛОВО”

Засновник: кафедра української філології та загального мовознавства факультету української філології ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”.

Редактор: К. Д. Глуховцева. Відповідальні за номер: М. О. Волошинова, А. О. Найрулін. Редакція: Т. І. Сердюкова. Макет: О. В. Головка.

Спосіб друку: ризографічний. Обсяг: 1 друк. арк. А3, Наклад: 100 прим.

Адреса редакції: вул. Оборонна, 2, м. Луганськ, 91011; каб. №314.

Українська мова

Вивчайте, люди, рідну мову.
Без неї ви глухі й німі.
Вона – всього життя основа,
Вклоняйтесь рідній до землі!

Мова підкаже вам майбутнє
І про минуле розповість.
Тільки добріші з нею будьте,
Вона ж супутник ваш – не гість.

Вона, мов пісня солов'їна,
Мов гарна музика звучить.
Між іншими вона єдина
І всіх вас розуму навчить.

В ній є слова: безмежне поле,
Блакитне небо, мир, родина...
В ній є слова: земля і воля,
А найсолодше – Батьківщина.

Вона є завжди поруч з вами,
Кожну годину, кожну мить.
В піснях лунає над садами –
Любіть її і бережіть.

Аліна Топало
Стахановський факультет
ЛНУ імені Тараса Шевченка

Відпочиваємо з користю (кросворд присвячено творчості Т. Шевченка)

По горизонталі

4. У якій поемі Шевченко звинувачує царську Росію в тому, що вона веде окупаційну політику?
7. Великий російський художник, у якого вчився Тарас Шевченко.
9. Ким були батьки Тараса Шевченка?
10. Тарас Шевченко народився в селі...
13. Місто, у яке пан перевозить Тараса та віддає до школи навчатися живопису.
17. Назва вірша, який є гімном визвольної боротьби українського народу.
20. Російський письменник, портрет якого намалював К. П. Брюллов, щоб розіграти його в лотерею й викупити Тараса Шевченка з кріпацтва.
21. У якому творі героїня призналася своєму синові, що вона його мати?
22. Кого з персонажів „Слова про похід Ігорів” згадує Шевченко в одному з творів?
25. Соціально-побутова поема, де змальовуються страждання простої жінки, яку спокусив і покинув російський офіцер.
26. Перша надрукована балада Шевченка, яка починається словами: „Реве та стогне Дніпр широкий”.
30. Ім'я батька Тараса Шевченка.
31. Назва гори, на якій поховано Тараса Шевченка.

По вертикалі

1. Поема, яка написана російською мовою та опублікована в журналі „Маяк” під назвою „Бесталанний”.

2. Перша збірка Тараса Шевченка, яка з'явилася 18 квітня 1840 року.
3. Хто з поетів сказав про Шевченка: „Він був селянський син і став володарем у царстві духа”?
4. Авторське жанрове визначення твору „Сон”.
5. Річка, біля якої поховано поета.
6. Ім'я дівчини – першої любові Тараса Шевченка.
7. Місяць народження Тараса Шевченка.
8. Козацький ватажок.
11. Прізвище людини, якій присвячено поему „Неофіти”.
12. Що в перекладі з грецької означає ім'я Тарас?
14. Пан, у якого Тарас Шевченко служив козачком.
15. Прізвище людини, якій присвячено поему „Сретик”.
16. Художник-земляк, з яким зустрівся Тарас Шевченко в 1835 році в Петербурзі в Літньому саду.
18. Який твір складається з таких частин: Інтродукція, Свято в Чигирині, Громада, Треті півні, Червоний бенкет, Гупалівщина, Лебедін, Гонта в Умані, Епілог?
19. У якому творі дівчина перетворюється на дерево?
23. Ім'я наймички з одноіменної поеми.
24. Місто, куди було заслано Тараса Шевченка після розгрому Кирило-Мефодіївського братства.
27. Прізвище Яреми – одного з героїв поеми „Гайдамаки”.
28. Яка повість Шевченка є автобіографічною?
29. Який композитор написав близько ста мелодій на слова Шевченка?

Уклали: І. Роцина, В. Папутинська, В. Черненко
III курс, ФІМ
ЛНУ імені Тараса Шевченка

Слово про Тараса

Тарас Шевченко – це, безумовно, найвеличніший український митець усіх часів. Поетичні та прозаїчні твори Тараса Григоровича відомі по всьому світу, а його картини прикрашають найкращі галереї України. Творчість цього письменника сьогодні, як і кілька сотень років тому, є темою найбільш обговорюваною в колах літературних критиків. Письмові та живописні твори відомого всім Кобзаря мають одну особливість: вони не залишають нікого байдужим.

Життя Тараса Григоровича прийшлося на доволі тяжкий період в історії нашої країни – XIX століття. Нелегко було талановитому хлопцю з кріпацької сім'ї знайти своє місце в цьому житті. Але жага творити завжди перемагала в ньому всі інші бажання. Це відзначали письменники, які творили в той же час, що й Тарас Григорович. Висловлювань митців про особистість та творчість Шевченка є сотні, а може навіть й тисячі.

Культурний діяч, поет-романтик та мислитель Микола Костомаров у 1846 році після плідної розмови з письменником згадував: „Незважаючи на палку відданість народу в Шевченка, в бесідах зі мною не видно було тої злости до утискувачів, що не раз проявлялася у його творах; навпаки він дихав любов'ю, бажанням примирення всіляких національних і соціальних непорозумінь, мріяв про загальну свободу і братство всіх народів. Брак освіти помітний був у нього, але це завжди компенсувалося свіжим і багатим природним розумом, так що розмова з Шевченком ніколи не могла викликати нудьги й була надзвичайно приємною: він умів доречно жартувати, гострословити, потішити співрозмовників веселими розповідями...”. Цей спогад М. Костомарова характеризує Шевченка як людину всебічно розвинуту, товариську, та звісно ж, розумну. Інакше не могло й бути. Не завжди поет сумував, хоча йому довелося на собі відчувати всю жорстокість та ненависть, яка панувала у світі в той жахливий час. Незважаючи ні на що, Шевченко був товариський та приязний. Ніякі труднощі не зламали його дух та жагу до життя.

„Він показав мені оправлену у звичайну юхту малесеньку книжечку, у яку він записував свої вірші і яку ховав за халяву чобота, бо йому заборонено було писати; показав також свій щоденник, який він вів російською мовою... Узагалі це була натура пристрасна, невгамовна, здавлена, але не зламана долею, простолюдин, поет і патріот”, – ці, сповнені захоплення до Кобзаря слова, належать відомому російському письменнику Іванові Сергійовичу Тургенєву. Він, як ніхто інший, цікавився не тільки творчістю Тараса Григоровича, але також його життям та долею. Саме І. Тургенєв сприяв популяризації творчості письменника за кордоном, доклав неабияких зусиль, щоб визволити його родичів з кріпацтва. Іван Сергійович поважав українського генія та знав, що його твори будуть гідні називатися класичними”. Безумовно, Шевченкові була необхідна така підтримка.

Та останнє, найкоротше, але найзмістовніше висловлювання про великого Кобзаря України належить громадському діячу й письменнику Миколі Гавриловичу Чернишевському, який сказав: „Маючи тепер такого поета, як Шевченко, малоросійська література також не потребує нічиєї ласки”. Скільки натхнення, скільки гордості в цих словах! Зміст життя Шевченка, усі його думки та мрії, сподівання та прагнення вмістилися в одному маленькому реченні.

В Україні ніколи не бракувало талановитих письменників. Але Шевченко не просто письменник, він – справжній герой. І причому герой не тільки свого часу, але й сьогодення. Навіть сьогодні читачі можуть відчувати весь біль Тараса Григоровича, його жагу до справедливості та внутрішню силу. Тому сотні людей по всьому світу кожного дня читають твори великого митця, вивчають його біографію та звісно ж, приділяють увагу спогадам сучасників про нього. Ясно одне: Тарас Григорович Шевченко був Людиною з великої літери ще за життя та залишився нею в спогадах наших предків і в нашому серці.

Анастасія Семендяєва
III курс, факультет іноземних мов
ЛНУ імені Тараса Шевченка

Народ скаже – як зав'яже

Ясне сонце у нас – Шевченко Тарас.
Шевченкова правда-сила Україну збуду-
ла.

Україна – родина, її батько – Тарас.
Шевченко Тарас – жив для нас.
Від Тарасової спонуки міцніють розум і
руки.

Шевченкова дорога веде до перемоги.
Без Шевченкової допомоги німіють душа
і ноги.

Не молись, а як Шевченко борись.
Шевченкова правда катам очі коле.
Тарасові вороги ще не виздихали до ноги.
Слова Шевченкові пророчі – розплющу-
ють людям очі.

Шевченко в хаті, то ми багаті.

Зібрав Павло Ткачук
с. Уладівка
Вінницької області

На волю, на рівність, на рідну країну,
На мати, на неньку свою Україну,
На ріки й озера, поля і степи
З піснями у серці дивився ти.

А хто ж бо боровся за це розмаїття?
За те, щоб весною забувало квіття,
Щоб дихалось вільно на повнії груди,
Щоб висловить думку могли усі люди.

Відважний та мужній то син України,
Син річки і степу, син моря й долини,
Кобзар наш великий з козацького роду,
Не буде якому вовік переводу!

Пліч-о-пліч й завзято, а не поодиночі,
Боролися люди, брати-українці,
Ішли за Шевченком, услід отаману,
З бажанням порушити клятї кайдани.

Боролись за волю, за рівність, країну,
За мати, за неньку свою Україну,
І вийшов народ вже тоді на майдани!
І того кріпацтва розбили кайдани!

Дитина і старець відтоді й донині,
Живуть усі разом у вільній країні.
Тарасові й зараз великий уклін,
За те, що підняв він наш різ із колін!

Марія Туртишина,
III курс, ФІМ
ЛНУ імені Тараса Шевченка